

ks. Leszek Smoliński

ABC katolika

- ROK LITURGICZNY • SAKRAMENTY
- MODLITWY • NABOŻEŃSTWA
- ZWYCZAJE • OBRZĘDY

RAFAEL

IMPRIMATUR

Kuria Metropolitalna w Krakowie
nr 3448/2016, 28 listopada 2016 r.
bp Grzegorz Ryś, wikariusz generalny
ks. Kazimierz Moskała, wicekanclerz
ks. dr Stanisław Szczepaniec, cenzor Autor

KOREKTA

Marek Chadziński
Anna Kendziak

SKŁAD

Anna Kendziak

PROJEKT OKŁADKI

Izabela Puk

ZDJĘCIA

iStock
Jarosław Zych

Cytaty biblijne pochodzą z: Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Biblia Tysiąclecia, wyd. V, Pallottinum, Poznań 2008.

ISBN 978-83-7569-729-2

© 2016 Dom Wydawniczy „Rafael”
ul. Dąbrowskiego 16, 30-532 Kraków
tel./fax 012 411 14 52
e-mail: rafael@rafael.pl
www.rafael.pl

WIARA I ŻYCIE

W czasie rozmowy z polskimi biskupami w katedrze na Wawelu 27 lipca 2016 roku papież Franciszek zwrócił uwagę na zjawiska dechrystianizacji i sekularyzacji współczesnego świata. Mówiąc o przeżywaniu religijnego analfabetyzmu, Ojciec Święty zauważył, iż „w niektórych sanktuariach na świecie rzeczy się mieszają: udajemy się, by się modlić, ale są też sklepy, gdzie można kupić dewocjonaalia, różańce, ale w niektórych sprzedają rzeczy zabobonne, bo poszukuje się zbawienia w przesądach, w analfabetyzmie religijnym, w owym relatywizmie, który myli jedno z drugim”. Jako panaceum na taki stan rzeczy papież wskazał potrzebę „katechezy życia, katechezy, która daje nie tylko pojęcia, ale towarzyszy w pielgrzymowaniu”.

Niniejsza publikacja ma się przyczyniać, idąc za papieską myślą, do wzrostu wiary. Pragnie ukazać, jak wiara i życie wzajemnie się przenikają, tworząc organiczną jedność. Jej celem jest przypomnienie podstawowych elementów składających się na naszą codzienność z Bogiem i ludźmi – od modlitwy i sakramentów przez urzeczywistnianie wiary w codziennym życiu, w rytm roku liturgicznego.

ks. Leszek Smoliński

I

BÓG W NASZYM DOMU

*Oto stoję u drzwi i kołaczę:
jeśli ktoś posłyszyc mój głos i drzwi otworzy,
wejdę do niego i będę z nim wieczerzał,
a on ze Mną (Ap 3,20).*

MODLITWA PORANNA I WIECZORNA

Rozpocznij dzień od kilku słów do Pana, by uwielbić Go i owocnie przeżyć kolejny dzień swojego życia. Zakończ go staniem przed Panem w prawdzie, aby wyrazić swoją wdzięczność, przeprosić i oddać Mu chwałę.

MODLITWA PAŃSKA

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje; przyjdź królestwo Twoje; bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj; i odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom; i nie wódz nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

POZDROWIENIE ANIELSKIE

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego, Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

SKŁAD APOSTOLSKI

Wierzę w Boga, Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedynego, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny. Umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion. Zstąpił do piekieł. Trzeciego dnia zmartwychwstał. Wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga, Ojca wszechmogącego. Stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

UWIELBIENIE TRÓJCY ŚWIĘTEJ

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

DZIESIĘĆ PRZYKAZAŃ BOŻYCH

Jam jest Pan, Bóg Twój, którym cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.
2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czczij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.
6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Nie pożądaj żadnej rzeczy, która jego jest.

PRZYKAZANIE MIŁOŚCI

Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich myśli swoich, a bliźniego swego jak siebie samego.

PRZYKAZANIA KOŚCIELNE

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy Świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

GŁÓWNE PRAWDY WIARY

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boża jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

SAKRAMENTY

1. Chrzest.
2. Bierzmowanie.

3. Eucharystia.
4. Pokuta.
5. Namaszczenie chorych.
6. Kapłaństwo.
7. Małżeństwo.

WARUNKI SAKRAMENTU POKUTY

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy.
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Szczera spowiedź.
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.

TRZY CNOTY BOSKIE

1. Wiara.
2. Nadzieja.
3. Miłość.

CZTERY CNOTY GŁÓWNE

1. Roztropność.
2. Sprawiedliwość.
3. Umiarkowanie.
4. Męstwo.

NAJWAŻNIEJSZE DOBRE UCZYNKI

1. Modlitwa.
2. Post.
3. Jałmużna.

MODLITWY PRZY STOLE

*Przeto czy jecie, czy pijecie, czy cokolwiek
innego czynicie, wszystko na chwałę
Bożą czyńcie (1 Kor 10,31).*

MODLITWY PRZED POSIŁKIEM

Pobłogosław, Panie Boże, ten posiłek, który przygotowano z darów Twoich. Pobłogosław także naszą wspólnotę, abyśmy przy tym stole spotykali się w zgodzie i miłości. Niech będzie uwielbione święte imię Twoje. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

* * *

Boże, dawco wszelkiego dobra, spraw, byśmy z godnością i umiarem spożywali Twoje dary. Niechaj ten posiłek będzie na Twoją chwałę. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

* * *

Pobłogosław, Panie Boże, dary Twoje i tych, którzy je przygotowali. Spraw łaskawie, by w rodzinie ludzkiej nie było głodnych i umierających z głodu, a nas naucz

z wdzięcznością przyjmować Twoje dary. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

MODLITWY PO POSIŁKU

Dziękujemy Ci, Ojczy niebieski, za ten posiłek, który spożyliśmy dzięki Twojej dobroci. Nasyconych pokarmem doczesnym obdarz, Panie, głodem i pragnieniem dóbr wiecznych. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

* * *

Ojczy wszelkiego życia, dziękujemy Ci za dary, którymi podtrzymujesz nasze życie i siły. Spraw, byśmy przed śmiercią mogli przyjąć pokarm Ciała i Krwi Twojej, a tak posileni, wejść do życia wiecznego. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

* * *

Dziękujemy Ci, wszechmogący Boże, za wszystko, co stworzyłeś dla nas i przygotowałeś rękami naszych sióstr i braci; błogosław im i obdarzaj ich opieką. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

WIARA I ŻYCIE.....	5
I BÓG W NASZYM DOMU	7
MODLITWA PORANNA I WIECZORNA	9
Modlitwa pańska	9
Pozdrowienie anielskie	9
Skład apostołski	10
Uwielbienie trójcy świętej	10
Dziesięć przykazań bożych	10
Przykazanie miłości	11
Przykazania kościelne	11
Główne prawdy wiary	11
Sakramenty	11
Warunki sakramentu pokuty.....	12
Trzy cnoty boskie	12
Cztery cnoty główne	12
Najważniejsze dobre uczynki	12
Uczynki miłosierne względem duszy	13
Uczynki miłosierne względem ciała	13
Grzechy główne	13
Ostateczne rzeczy człowieka.....	14
Akt wiary.....	14
Akt nadziei.....	14
Akt miłości.....	14
Akt żalu.....	14
Aniele boży	14
Anioł pański.....	15
Akt ofiarowania – rano.....	15
Akt ofiarowania – wieczorem.....	16
Codzienny rachunek sumienia.....	16

MODLITWY PRZY STOLE.....	17
Modlitwy przed posiłkiem.....	17
Modlitwy po posiłku.....	18
MODLITWA W DRODZE.....	19
BŁOGOSŁAWIEŃSTWA NA RÓŻNE OKAZJE.....	21
Obrazy i figury.....	22
Medaliki.....	23
Talizman a medalik.....	25
Rekolekcje	26
Błogosławieństwo nowego mieszkania (domu)	27
Wizyta duszpasterska	27
II RODZINNA KATECHEZA.....	29
SAKRAMENTY ŚWIĘTE	31
Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego.....	31
Chrzest	32
Bierzmowanie.....	36
Najświętszy Sakrament	40
Sakramenty uzdrowienia.....	46
Sakrament pokuty.....	46
Namaszczenie chorych.....	52
Sakramenty społeczne, czyli w służbie komunii.....	54
Sakrament małżeństwa	54
Sakrament kapłaństwa	57
POGRZEB CHRZEŚCIJAŃSKI	59
Przeżywanie czasu żałoby	61
Bolesna strata	61
Kobiety i mężczyźni w obliczu żałoby	61
Rytuály i obrzędy żałobne.....	62
Fazy dojrzałe przeżywanej żałoby.....	63
Towarzyszenie ludziom w żałobie	63

III ŚWIĘTOWANIE PO CHRZEŚCIJAŃSKU	67
ŚWIĘTOWANIE NIEDZIELI	69
WIELKANOC.....	71
Błogosławienie pokarmów.....	71
Śniadanie wielkanocne	71
Modlitwa przed śniadaniem wielkanocnym	72
Stół wielkanocny	73
Wielkanocny koszyczek	73
Ciasta na stole wielkanocnym	77
Modlitwa po śniadaniu wielkanocnym.....	77
WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH.....	78
WIGILIA W RODZINIE	79
Wieczerza wigilijna	79
Łamanie się opłatkiem	80
Wolne miejsce przy stole.....	80
Obrzęd wieczerzy wigilijnej	80
IV ZWYCZAJE ROKU LITURGICZNEGO	85
ADWENT.....	87
Msza Święta roratnia	87
Świeca roratnia.....	88
Lampiony	88
Wędrująca figurka Matki Bożej	89
Wieniec adwentowy	90
Schody, żłóbek	91
Kalendarz adwentowy	91
Listy do Dzieciątka Jezus	91
Siano dobrych uczynków	92
Misteria adwentowe.....	93
Ozdoby choinkowe	93

BOŻE NARODZENIE.....	94
Pasterka (Msza pasterska).....	94
Objawienie Pańskie (Epifania)	95
C + M + B.....	95
WIELKI POST	96
Środa Popielcowa	96
Niedziela Palmowa.....	97
Wielki Poniedziałek	97
Wielki Wtorek.....	98
Wielka Środa.....	98
Triduum Paschalne	98
Wielki Czwartek.....	99
Wielki Piątek	100
Wielka Sobota	101
WIELKANOC.....	103
Okres Wielkanocny.....	103
Święto Miłosierdzia Bożego.....	104
Wniebowstąpienie Pańskie	104
Zesłanie Ducha Świętego	105
OKRES ZWYKŁY.....	106
V WOLNY CZAS Z BOGIEM	109
UCZESTNICTWO WE WSPÓLNOTACH	
I RUCHACH KOŚCIELNYCH.....	111
WAKACJE Z PANEM BOGIEM.....	114
Znajdź najbliższy kościół	
i godziny niedzielnych Mszy.....	114
Zacznij dzień od modlitwy!.....	114
Zakończ dzień modlitwą przed snem!	115
Kto ma uszy, niechaj słuca!.....	115
Nie marnuj czasu!	115

VI DODATEK: JESTEM KATOLIKIEM	
- NIE OBCHODZĘ HALLOWEEN	119
OBJAWIENIE BOŻE – PISMO ŚWIĘTE.....	119
NAUCZANIE ZAWARTE W KATECHIZMIE	
KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO	120
WSKAZANIA PAPIEŻY	121
OSWAJANIE Z MAGIĄ I OKULTYZMEM	121
HALLOWEEN JEST NAJWAŻNIEJSZYM ŚWIĘTEM	
DLA WSPÓŁCZESNYCH CZCICIELI SZATANA	122
OSTRZEŻENIA BYŁYCH SATANISTÓW	122
OSTRZEŻENIA KSIĘŻY EGZORCYSTÓW	122
ESTETYKA HALLOWEEN NISZCZY WRAŻLIWOŚĆ	
I ZMYŚŁ ESTETYCZNY DZIECI	123
PRZEBIERANIE SIĘ CHRZEŚCIJAN ZA POSTACI	
I SYMBOLE WŁAŚCIWE UPADŁYM DUCHOM	
JEST SZYDERSTWEM Z MĘKI I ŚMIERCI	
JEZUSA CHRYSTUSA	123
PRZEŁOM PAŹDZIERNIKA I LISTOPADA	
TO CZAS ODDAWANIA CZCI ŚWIĘTYM,	
A NIE UPADŁYM DUCHOM	124
BIBLIOGRAFIA	125